

בטאון עמותת יש
ילדים ויתומים ניצולי שואה בישראל (ע"ר)
YESH

(Children & Orphans Holocaust Survivors in Israel (R.A

אפריל 2015

תשלום דמי חבר לשנת 2013

100 ש"ח ליחיד
150 ש"ח לזוג

דמי החבר מהווים חלק חשוב מאוד בתקציב התפעול של העמותה.

הנכם מתבקשים לשלם בהקדם את דמי החבר לשנת 2013, באמצעות צ'ק.

יש להקפיד לרשום את הפרטים הבאים:
שם, כתובת, סכום.

אין באפשרותנו לשייך את התשלום לחבר ולשלוח את הקבלה ללא פרטים מזהים ומדוייקים. על כן חשוב מאוד לציין את שם המשלם במלואו.

ניתן לשלוח את הצ'ק ו/או השובר ל:

ת.ד. 1357, רחובות 76112

או

ל.ת.ד. 51426, תל-אביב 6527622

אנו מודים על תמיכתם של ועידת התביעות, המשרד לאזרחים ותיקים, והחברה להשבת רכוש.

לבנק מזרחי טפחות, תודה על תרומתם.

תנחומינו לחברים

ליבוביץ זאב על מות אשתו

מנדל משה ובני ביתו על מות ביתו

חנה פוקס על מות בעלה

הועד המנהל וחברי עמותת יש מודים מקרב לב למר מאיר מוזס, יו"ר ארצי של ארגון גמלאי בזק, על תמיכתו ועזרתו לעמותת יש. אנו מאחלים לו החלמה מהירה וחזרה לפעילותו הברוכה.
בברכת חג פסח כשר ושמח

הועד המנהל בשמו ובשם חברי עמותת יש מודה לצבי מיתר על תרומתו לעמותה כאשר שימש כיו"ר בשנים 2010-2014 ומאחלים לו דרך צלחה! מרים גרייבר יו"ר

אנו מרכינים ראש ושולחים תנחומינו לזכרם

מר אברהם פרסלר ז"ל - נציג ועידת התביעות בישראל

מר זאב פקטור ז"ל - נשיא כבוד של הקרן לרווחה לניצולי שואה בישראל.

הנהלת עמותת יש

רח' יהודה הלוי 143, קומה 2 (בית ברגן-בלזן), תל אביב מיקוד: 6527622 ת.ד. 51426
מס' טלפון 050-8822864 (בתיאום טלפוני מראש)

Email: yeshcohs@smile.net.il www.holocaustchildren.com

תודתנו לגב' פנינה ביזרמן על עזרתה בהפקת העיתון ולגב' רחל כץ, סגנית יו"ר העמותה ומרכזת הסניפים ולגב' נעמי קורנברג, יו"ר סניף חולון ומרכזת פרויקט ניצולים בסלון

חברי מערכת: בתיה רפפורט, ירוחם צ'וקליה, עודד אמרנט **עורכת:** גב' חנה לפלר

צילום השער: אנדרטה לזכר מרד גטו ורשה, יד ושם **הפסל:** נתן רפפורט

דבר היו"ר – מרים גרייבר

בדברי אלה אסכם את הישגיה של עמותת יש לשנת תשע"ד 2014 ואציין לאן מועדות פניה של העמותה לשנת תשע"ה 2015. את שנת 2014 התחלנו באירועים וחוויות קשות שעברו על עם ישראל בצוק איתן.

למרות הקשיים, הישגיה של עמותת י"ש בשנה זו באו לידי ביטוי בשיתוף פעולה עם השדולה בכנסת ועם חברי הכנסת שהעבירו חוקים חשובים למען שורדי השואה וניצוליה. שיתוף פעולה זה חשוב לכולנו.

סגרנו בשנה זו מעגל בנושא "ילדות עשוקה". אחרי שנים רבות של דיונים והגשת מחקרים וחוות דעת מקצועיות לשלטונות גרמניה. בחומר שהוגש הוכחנו בהם כי ילדים שהיו בשואה אכן הגיבו נפשית ותגובתם הייתה שונה מזו של אנשים מבוגרים.

עקב זאת הגיעו ממשלת גרמניה וועידת התביעות להחלטה לפצות את מי שהיו ילדים בתקופת השואה בסכום של 2,500 יורו לאדם. אמנם הסכום קטן, אבל לנו העובדה שממשלת גרמניה הכירה סוף-סוף באמיתות הטיעון של "ילדות עשוקה" חשובה מאוד. אישית אני מצפה לבקשת סליחה מן הגרמנים על העוול הנורא שגרמו לנו כשהיינו ילדים, אני בטוחה שאתם שותפים לי בציפייה זו.

מאז שנבחרתי ליו"ר ארצית של העמותה ערכנו כנס מוצלח מאוד. זאת בזכותם של סגן היו"ר הארצי לאירועים וחברי הוועדה שעשו ימים כלילות להצלחת האירוע. אנו מגבשים בימים אלה את תכניותינו לשנתיים הקרובות,

אנו שמחים כי העמותה שלנו יחידה וייחודית, ומאגדת שורדים וניצולים מכל הארצות ששלט בהן הצורר הגרמני: מדינות מערב אירופה, מזרח אירופה וצפון אפריקה.

בשנה הקרובה נתרכז ברווחתם הפיזית והרוחנית של חברינו ונמשיך לפעול בעמותה כדי לעזור כהרגלנו.

הדגש השנה יהיה בקידום הבריאות לחברי העמותה. נערוך כנסים בהשתתפות רופאים ומומחים מן השורה הראשונה. אנו מקווים שמפגשים אילו יתרמו לחברינו לשיפור איכות חייהם.

מטרות נוספות שעומדות לפנינו הן להוריש לדורות הבאים את הידע על "תרומתנו להקמתה ולבנייתה של מדינת ישראל", שיתוף פעולה עם הדור השני והשלישי; קידום הנושא של מציאת דיור הוגן לניצולים (הוקמה ועדה בנושא זה).

אני גאה בנושאי התפקידים שמבצעים את תפקידיהם ועושים את המיטב לעזור לחברים בסניפים. לידיעתכם, הוספנו עדכונים חשובים באתר.

אשמח לקרוא בביטאון הבא של עמותת יש על כל הפעילויות היפות והחשובות של חברי הסניפים ברחבי הארץ.

בברכה, מרים גרייבר, יו"ר

לחברי עמותת יש ולציבור הניצולים אנו שמחים להגיש בטאון 2015 של העמותה. אנו מביאים לידיעתכם את תמצית השינויים בזכויות הניצולים, פעילות העמותה בסניפים וקולות של חברים ויוצרים. שלכם, חברי המערכת.

בצוק העיתים – פנייה למשפחות ההורים

אשקלון, ד' תמוז תשע"ד
2.7.2014

לכבוד

משפחת פרנקל אברהם

משפחת שער אופיר

משפחת יפרח אורי

**עלית למרום שבית שבי, לקחת מתנות באדם...
(תהלים סח, יט)**

לקחת הטובים והיפים באדם

משפחות יקרות

בלב שבור ויגון קודר יושב אני לכתוב שורות אלה.

רואים אתם את השתייכותו של הכותב לפי הכותרת בראש העמוד.

אנו האודים המוצלים מאש. שרידי השואה. בנשימה עצורה עוקבים אחר מאבקכם האצילי. לא איבדתם לא אמונה, לא

תקווה, אלא הפגנתם נחישות, זקיפות קומה. מכוח אמונה זו זכיתם ללכד את כל קצות שכבות העם.

הפגנתם כלפי כל יושבי תבל את ליכודו, יופיו ועוצמתו הנפשית הרוחנית של עמנו.

דומה שאין אדם שיכול לחוש את יגונכם צערכם יותר מאתנו, אנו שחזרנו מהגיהנום...

ע"כ אחים יקרים מבקש אני לחזק את רוחכם, ולבקש נחמה בתמיכת עמנו.

ובדברי הנביא מיכה: איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק. לשמור על קומה זקופה, וראש מורם.

לא לתת לפראי המדבר את התחושה הנה כופפנו. תפילת הרבים שנאספו בזכותכם, זעקתם תחינתם בוודאי לא לשווא המה,

ולא נעלמה והשפעתם תורגש לטובה על עמנו. והבנים היקרים יחזקו את התחינות ויסיפו סנגוריה על עמנו.

ואסיים בדברי ניחומים:

המקום ינחמכם בתוך אבלי ציון. בבניין ירושלים וארצנו היפה תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד!

בשם חברי העמותה

בשם ועד הסניף

ובשמי אני.

שיתקיים בכם

הפכת מספדי למחול לי, פתחת שקי ותעזרני שמחה...

מנדל משה
יו"ר ועד סניף אשקלון

לכבוד משה מנדל, יו"ר ועד עמותת יש סניף אשקלון

ערב השלושים. נראה כאילו נצח חלף. כל כך הרבה התרחש מאז נעלמו בנינו, ומאז התבשרנו על הירצחם.

יום רודף יום, ולילה רודף לילה, מלחמה. עוד ועוד הרוגי ארץ ישראל. הכאב הפרטי נשזר בכאב הלאומי – זה של הימים האלה – ימי מלחמה, ימי חורבן, ימים של כמיהה עזה לישועה גדולה, לגאולה שלימה, לבית שלישי שיקום ויאחד ויקרב.

עדיין הכול טרי וכואב כל כך. אנו מוצאים עצמנו אט אט ניגשים אל ערימות הדואר. אל המכתבים שנכתבו בדמעות, אל הציורים, אל המתנות שהצטברו אצלנו לאורך כל התקופה, ומתרגשים, מאשרים לעצמנו שלא סתם נדמה היה לנו שכולם איתנו, שאכן מעטפת חום הקיפה אותנו.

"מאת ה' הייתה זאת, היא נפלאות בעינינו" נפלאות. הכל בלתי מובן כל כך. נסתרות עלילותיו של הקב"ה. אך נפלאה לא פחות ההתגייסות והאחוה של כל לגיונותיו. זו שזכינו לה אנחנו. זו שאנחנו חוזים בה מידי יום בתקופה האחרונה.

לו יכולת לשער כמה כוח העניקה ומעניקה לנו כל התייחסות שכזו, כמה מרגש אותנו הצורך הפנימי העמוק הזה של כולם לעטוף אותנו באהבה, להגיד במילים פשוטות זעקתן. בשיר, בפרחים במצרכי מזון, בספרים, בפינוקים שונים אחרים: "אני איתכם". איתכם בתקווה, איתכם באמונה, איתכם בכאבכם...

לא בחרנו את הדרך, אך פגשנו בה אנשים טובים מאד. אחד מהם היית אתה. ולאורך כל הדרך רק פגשנו עוד ועוד.

בתוך הכאב הגדול, השותפות והאיחול הלבבי חיממו את לבנו, והזכירו לנו כמה בני מזל אנחנו שנולדנו לעם הזה.

תודה
שנזכה להחזיר בשמחות.

שנזכה כולנו שהימים שעוד נכוננו לנו
יהיו נכונים, יהיו רכונים
יהיו מעלינו כמו כפות תמרים.
...שהאפלה תביא תבונה אל לילותינו
ועין תהיה בנו זבת דמעות רכות של דבש וחלב...

דבש העם הזה

חלב הארץ הזו

שטובה היא מאד מאד

אופיר ובת דליט עזר

**יו"ר ארצית של עמותת י"ש (ילדים
ויתומים ניצולי שואה)
הגב.מרים גרייבר, מבקרת בביה"ח
ברזילי אצל חיילי צ.ה.ל,
שנפצעו במבצע "צוק איתן".**

**יחד עמה, מעודדים את החיילים, נציגים
של סניף עמותת י"ש, באשקלון,
מר דוד אריאל ומר שייקה גור-אל.**

את הילדות גזלו לנו, תאפשרו לנו לפחות להזדקן בכבוד - עודד אמרנט

י"ר עמותת יש סניף רמת השרון-הרצליה

א. פיצוי מינימלי

העמותה שלנו, "עמותת יש", חרתה על דגלה לדרוש פיצוי על אובדן ילדותנו. רבים לעגו לנו והחזיקו בדעה שדרישתנו מופרזת, שילדים לא סבלו, שאיחרנו, אך אנו לא ויתרנו ומשכנו את העגלה עוד קצת ועוד קצת הנכון, עד כי הממשלות הקובעות קיבלו את דעתנו, שיש מקום לפצות אותנו על אובדן ילדותנו, והקצו כספים לפיצוי על כך. אני מודה להן על ההכרה העקרונית בדרישתנו, אבל אני חושב שהסכום שהוקצה לאדם הוא מגוחך ואין בו כדי לפצות. כמו שהצדק חייב להיראות כך גם הפיצוי על עוולה, ובמקרה זה היד נקמצה. בישיבת ועד העמותה דנו והחליטו להגיב במכתב התנגדות לסכום שהוצע, אך לצערי המכתב לא נשלח. יש לזכור שאנו נפגענו לפחות בשלושה מישורים ספציפיים לגילנו:

1. ילדותנו שנעשקה
2. פנינו לקבל את הפיצויים בשנים מאוחרות של חינו, ולפיכך "נחסכו" למשלמי הפיצויים שנים רבות של תשלום.
3. במו"מ לקבלת הפיצויים לא היה נציג ממהלנו (כי היינו ילדים), ורק עכשיו, בשנת 2000, הוצג הנושא "פיצוי על ילדות עשוקה". אני מתכוון לומר שהבוגרים, נציגינו במשא ומתן, לא התייחסו למיוחדות של קהלנו.

ב. זעקה נוספת

בכתב העת שלנו ממרץ 2014 פרסמתי מכתב שהעורך נתן לו כותרת "זעקת הניצול". את המכתב שלחתי חודשים לפני כן והסברתי בו שיש עיוותים לא מוצדקים בתשלומי הפיצויים. לשמחתי כמה מהעיוותים האלה תוקנו בחלקם (המשך תשלום לאלמנות/אלמנים, ניסיון להקטין את הפער בין הפיצויים ממקורות שונים), ואני תוהה אם זה בזכות "זעקתי". הפעם אני ממשיך וזועק שמן ההיגיון והצדק יש לשלם את הפיצויים רטרואקטיבית מתאריך אחיד, כגון מתחילת מלחמת העולם השנייה או מליל הבדולח. היות שרוב ה"ילדים" ביקשו את הפיצויים רק בהתבגרם, יהיה בתשלום הרטרואקטיבי משום השלמה לפיצוי על ילדות עשוקה.

הקצאת מקומות בבתי-אבות/בתי דיור מוגן קיימים למענם. "התפיסה" שלנו תהיה זמנית, לשנים מספר בלבד, כי הרי אין ניצולים חדשים, ואחריהן מקומות אלה יוחזרו לכלל הציבור. לפיכך אני קורא לוועד עמותת יש ולראשה להוביל את הדרישה לדיור הולם!

את הילדות כבר גזלו מאתנו, אנא אפשרו לנו להזדקן לפחות בכבוד.

עיצוב: שרון ציוני

צילום: ליאת אמרנט

ד"ר נאוה אפל-דנון, היועצת המשפטית, מביאה לידיעתנו

צילום : PIC1084607596136 By kconnors, www.morguefile.com

ארגון יוני למען יהודים ששרדו את השואה, דרש מהחברה להשיב לו מניות של יהודי יוון כדי להשתמש בהן לטובת כ-200 ניצולי שואה ביוון. האם סירוב החברה מוצדק?

בסוף שנות ה-40 של המאה הקודמת נחקק ביוון חוק שמטרתו לשקם את יהודי יוון ששרדו את מאורעות השואה. לשם כך, הוקם ארגון יוני בשם O.P.A.I.E., שיירש את הרכוש של יהודי יוון שנספו בשואה ואין לו יורשים.

למעלה מ-60 שנה מאוחר יותר, בשנת 2006, נחקק בישראל חוק נכסים של נספי השואה (השבה ליורשים והקדשה למטרות סיוע והנצחה), שמטרתו לפעול לאיתור והשבת נכסים של נספי שואה ליורשיהם.

לפי החוק, נכסים שלא אותרו להם יורשים ישמשו לסיוע לניצולי שואה ולהנצחת זכר השואה והנספים. לצורך ביצוע החוק הוקמה "החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה". בין הנכסים הרבים שהועברו לחברה מאז הקמתה, היו גם אלפי מניות של חברת JCT שנוסדה באנגליה ביוזמת הרצל וראשי התנועה הציונית, לשם מימון פעילויות התנועה. חלק מהמניות נמכרו ליהודים ברחבי אירופה, שמאוחר יותר נספו בשואה.

במרץ 2011, פנה הארגון היווני לחברה לאיתור נכסים, בדרישה להשיב לו מניות של 98 תושבי יוון, שנספו בשואה. לטענתו, הוא זכאי לקבל את המניות מכח חוק הירושה היווני. החברה דחתה את הבקשה בטענה שמבחינתה מדובר בנכסים שיורשיהם לא אותרו, ולכן לפי החוק הישראלי, עליה להשתמש בהם לסיוע לניצולי שואה ולהנצחה.

ערעור שהגיש הארגון לוועדת ערר נדחה גם הוא, והארגון ערער על כך בביהמ"ש המחוזי בת"א. לטענתו, חוק נכסי הנספים מתייחס לנכסים הנמצאים בישראל. ואולם, בעת מותם של יהודי יוון המניות לא היו בישראל ולמעשה הן הועברו אליה רק בשנות ה-60. לדבריו, יש להחיל על הנספים את החוק היווני משום שהיו אזרחי יוון. הארגון הוסיף, כי העדפת החקיקה הישראלית – שנחקקה כ-60 שנה לאחר החוק היווני וסותרת אותו, פוגעת בזכויות קניין שלו ומנוגדת גם למטרות החוק הישראלי עצמו, בכך שהיא מונעת את האפשרות לסייע לכ-200 ניצולי שואה יהודים החיים ביוון. החברה טענה, כי אף שמטרות החוק היווני נראות ראויות מאוד, הוראות החוק הישראלי עדיין גוברות, והן לא מאפשרות לה להשיב את הכספים.

לשנות את החוק

ביהמ"ש דחה את הערעור וקיבל את עמדת החברה. גם לעמדתו, חוק נכסי נספים חל על המניות, אף שהן לא היו בישראל במועד רכישתן על ידי נספי השואה או במועד פטירתם. עם זאת, ועל אף שהחברה פעלה בהתאם לחוק, ציין השופט כי ראוי שתמצא פתרון שיאפשר לסייע ליהודים החיים ביוון, שגם הם קורבנות ישירים של תקופת השואה. השופט קרא לחברה ולמחוקק לשקול תיקון של החוק, כך שהארגון יוכל לקבל סיוע כספי על חשבון המניות. השופט לא פסק הוצאות מ"שיקולים אנושיים".

נראה, כי תכליתו של החוק להשבת נכסים ליורשי הנספים בשואה אינה מתממשת, בלשון המעטה. לא פעם נתקלים היורשים בקשיים רבים במימוש זכויותיהם, אותם מערימה החברה, שהוקמה בחסות החוק.

רכבות בצרפת הובילו יהודים להשמדה – פאריס תפצה

70 שנה אחרי שחברת הרכבות הצרפתית הובילה עשרות אלפי יהודים למחנות ההשמדה, צרפת תפצה נפגעים ב-60 מיליון דולר

נשיא צרפת הולנד, על מסילת הרכבת סמוך לפאריס צילום: אי.פי

צרפת הודיעה בסוף השבוע כי תפקיד 60 מיליון דולרים בקרן מיוחדת לפיצוי קורבנות וניצולי שואה, שגורשו באמצעות רכבות צרפתיות למחנות השמדה נאציים במהלך מלחמת העולם השנייה. הקרן תנוהל על ידי ארה"ב, וההסכם עמה צפוי להיחתם מחר בתום שנה של מו"מ עם ממשל אובאמה.

כ-76 אלף יהודים נעצרו בצרפת במהלך מלחמת העולם השנייה והועברו ברכבות הצפופות למחנות ריכוז, דוגמת אושוויץ. עבור רבים מהם זו הייתה התחנה האחרונה.

"הניצולים השונים עשויים לקבל יותר מ-100 אלף דולר, בעוד שבני הזוג של קורבנות שמתו במחנות או לאחר מכן עשויים לקבל עשרות אלפי דולרים", כך העריך סטיוארט אייזנסטאט, היועץ המיוחד של מחלקת המדינה האמריקנית לענייני השואה, שניהל את המו"מ מהצד האמריקני. לדבריו, עדיין לא ידוע כמה קורבנות יבקשו פיצוי.

ההסכם הצפוי מביא לקיצו תהליך פנימי בן קרוב ל-20 שנה. הבכיר הראשון שנטל אחריות על נפגעי הרכבות היה ז'אק שיראק, נשיא צרפת ב-1995. עם זאת, רק בשנת 2009 בית המשפט העליון בפאריס פסק באופן רשמי כי לצרפת אחריות היסטורית.

אחד הגורמים שדחפו את צרפת להגיע להסכם, הוא רצונה להשתתף במכרזים לבניית תשתיות רכבת אזרחיות ברחבי ארה"ב. חברת הרכבות הממשלתית של צרפת משתתפת כעת במכרז, המוערך ב-2.45 מיליארד דולרים. אם תזכה בו, תחתום על חוזה למשך 35 שנים שעשוי להניב רווחים של כ-6 מיליארד דולר. עם זאת, אייזנסטאט לא הודה בקשר בין הפיצויים למכרז.

"ההסכם הושג בזכות רוח החברות ושיתוף הפעולה בין שתי המדינות. שני הצדדים יעשו הכל כדי שהפיצויים יועברו במהירות האפשרית", נכתב בהודעת שגרירות צרפת.

ניצולי שואה – אבי ביצור: נכסי הנפקדים שייכים לניצולים

בישראל נמצאות קרקעות רבות ששייכות לנספי השואה ולמשפחותיהם - והכסף מקרקעות אלה חייב להגיע לניצולים, ולא לפקידי ממשלה טרחניים, עוה"ד ומתווכים

כ-194 אלף ניצולי שואה חיים בישראל, וב-2014 נפטרו כ-13 אלף ניצולים. לפי הקרן לרווחת נפגעי השואה, הגיל הממוצע של ניצולים המטופלים על ידי משרד האוצר הוא 80. כ-70 אלף ניצולי שואה זכו לסיוע של הקרן, וכ-150,032 ניצולים זכאים לקצבאות או להטבות. 35% מהניצולים חיים בעוני ובבדידות. ב-2014 הקצתה הממשלה מיליארד שקל לניצולי השואה, אך פירוש הדבר הוא תוספת מזערית של 5,000 שקל לאדם בשנה.

בתפקידי כמנכ"ל משרד הגמלאים נחשפתי לנתונים מזעזעים בנושא הטיפול בניצולי שואה. בשנים האחרונות, לאחר שממשלת גרמניה הגדילה את התשלומים לניצולים שעבדו במחנות ובגטאות מחוץ לגרמניה ולאתרי השמדה מוכרים, נהפכו ניצולים מהונגריה או בולגריה ורומניה ליעד למתקפה מצד מתווכים ערמומיים. אלה הבטיחו להם קצבאות וטיפול הוגן בהשגת פיצויים, אך בפועל, הניצולים ראו פרוטות, במקרה הטוב.

בישראל נמצאות קרקעות רבות ששייכות לנספי השואה ולמשפחותיהם. חלק מהמשפחות והקרובים נספו אף הם. קרקעות אלו לא שייכות למדינה, שבפועל הפקיעה אותן בגסות, או הכניסה אותן תחת ההגדרה של "נכסי נפקדים", שלצערנו נרצחו בשואה. הכסף מקרקעות אלה חייב להגיע לידי הניצולים שעדיין בחיים, ולא לעבור לפקידי ממשלה טרחניים, עורכי דין ומתווכים שעסוקים בבירוקרטיה.

הפגנת ניצולי שואה בתל אביב 2012 – צילום ניר כפרי

כנס ארצי של עמותת יש בנושא זכויות ניצולי שואה שהושגו בשנה 2014 (סיכום)

האירוע המרכזי והגדול ביותר של העמותה התקיים בתאריך 13.11.14 בבית ציוני אמריקה בתל אביב בהשתתפות 450 חברים ואורחים.

הכנס נערך ביוזמתה של הגברת מרים גרייבר, יו"ר העמותה החדשה שנבחרה בקיץ האחרון. חברי ההנהלה נרתמו לעשייה מאומצת ובתוך פרק זמן של כחודשיים ארגנו אירוע מוצלח ומרהיב. העמותה והמארגנים זכו לשבחים רבים על ארגון המפעל. מרכז הארגונים היה שותף לו הן בארגון והן במימון. חברי העמותה זכו לאירוע ללא כל תשלום.

ביום המיועד עמדו לרשות חברי העמותה אוטובוסים שהסיעו אותם מיישובי מגוריהם. בבית ציוני אמריקה המתינה להם בלובי תקרובת עשירה ומגוונת שעמדה בקריטריונים הגבוהים ביותר. בשל הביקוש הרב העמדנו למען החברים אולם נוסף ובו מסך לצפייה באירוע, גם למען החברים שהגיעו באיחור-מה.

האירוע החל בדיוק בזמן והנחתה אותו הגב' רלי רובינסון.

השתתפו באירוע אורחינו הנכבדים חברי השדולה הפרלמנטרית למען ניצולי השואה, ח"כ יפעת קריב וח"כ דב חנין.

נשאו דברים וברכות הגב' מרים גרייבר, יו"ר עמותת יש, והגב' קולט אביטל, יו"ר מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל.

בהמשך האירוע הוענקו תעודות הוקרה לחברי הכנסת ולשופטת בדימוס הגב' נאוה דנון - היועצת המשפטית של עמותת יש.

הנוכחים הקשיבו בקשב רב להרצאת הגב' עופרה רוס בנושא זכויות הניצולים.

הכנס הסתיים במופע אומנותי של האומנים יעקב בודו וענת עצמון, אומנים ידועים לציבור הישראלי. הפיזור בוצע בסדר מופתי.

תודות למרכז הארגונים למנכ"ל אבי רוזנטל עובדי בית ציוני אמריקה, להנהלת הקייטרינג ולצוות הטכני. ברכות לחברי ההנהלה שהשתתפו בארגון האירוע: הגב' מרים גרייבר, הגב' רחל כץ, הגב' בתיה רפפורט, הגב' מרים דוידסון, מר שלמה קוחל, מר שייקה גוראל, ירוחם צ'וקליה, חיים ליסטיק ובייחוד לראשי הסניפים.

וכאשר עושים ומצליחים הרצון גובר, וכאשר הרצון גובר מובטח שנארגן אירועים נוספים.

עוזי לובל

סגן יו"ר העמותה הארצית

הטבות לניצולי שואה על פי החקיקה החדשה

<p>1.4.2014</p> <p>מזכיר מזכיר מזכיר מזכיר מזכיר מזכיר מזכיר</p>	<p>אין צורך בהגשת בקשה באופן יזום. למקבלי קרן סעיף 2 תניתן השלמה לסכום אותו הם מקבלים מועדת התביעות, עד לגובה הקצבה המשולמת לנכי רדיפות הנאצים. בעבור חודש אפריל ומאי 2014 תניתן השלמה עד לסכום של 1,825 ש"ח, ומחודש יוני ואילך, עד לסכום של 2,200 ש"ח. תגמולים אלו ישולמו לא יאוחר מיום 1 באוגוסט 2014.</p> <p>כלומר מקבלי קרן סעיף 2 ימשיכו לקבל את הרנטה הבסיסית באירו מגרמניה אחת ל-3 חודשים ויקבלו השלמה ממשד האוצר בגובה קצבת נר"ן</p>	<p>יושיו התגמולים וההטבות הנלוות אשר שולמו עד היום באופן דיפרנציאלי לניצולים המקבליים קיצבה לפי חוק ההטבות או מקרן סעיף 2, אשר עלו ארצה אחרי 1.10.1953 ועקב כך לא היו זכאים לקבלת קיצבת נר"ן. במסגרת זו יושיו התגמולים המשולמים לכל שלושת הקבוצות כאילו היו מוכרים עפ"י חוק נכי רדיפות הנאצים בדרגה של 25% נכות.</p> <p>כל הוראות חוק נכי רדיפות הנאצים וכל חוק אחר החלים בענייניו של מי שהוכר כזכאי לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, יחולו גם בענייניו של נרדף שהוכר לפי סעיף 3 לחוק ההטבות החדש.</p> <p>משמע, לאחר שיוכרו בשיעור של 25% נכות, יוכלו לתבוע את משרד האוצר בגין מחלות נוספות או פגיעות שאירעו בתקופת השואה או בעקבותיה. על הניצולים להמציא מסמכים המאשרים שהפגיעה אירעה בתקופת הנרדפות או מסמכים המוכיחים את הקשר לתקופה זו.</p>	<p>ניצולים המקבליים קיצבה לפי חוק ההטבות (יוצאי מחנות וגטאות) או מקרן סעיף 2</p>	<p>השוואת תנאים לניצולים שעלו אחרי 1.10.1953 קצבה</p>
<p>1.4.2014</p> <p>מזכיר מזכיר מזכיר מזכיר מזכיר מזכיר מזכיר</p>	<p>ללא הגשת בקשה באופן יזום.</p> <p>מי ששואל על גימלה זו עדיף להפנות בשלב זה למשרד האוצר 03-5682651</p>	<p>ניצולים אלו אשר לפני יום 1.6.2014 קיבלו גימלה השלמת הכנסה, יהיו זכאים לקבלת תגמול לפי הכנסה או תגמול מוגדל לפי הכנסה (לשעבר נזקק/נצרי). הודעה בכתב תישלח לזכאים עד סוף שנת 2014, כאשר עם תחילת תשלום תגמול מוגדל והפסקת תשלום גימלה השלמת הכנסה ע"י הביטוח הלאומי, ימשיכו הזכאים לקבל את ההטבות שניתנו קודם לכן כמקבלי השלמת הכנסה. ניצולים הזכאים לתגמול לפי הכנסה, או לתגמול מוגדל לפי הכנסה, לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, יהיו זכאים למענק שנתי בסך 2,000 ש"ח. המענק ישולם עד ליום 10 בפברואר של כל שנה. בשנת 2014 ישולם עם תחילת החוק.</p>	<p>ניצולים המקבליים קיצבה לפי חוק ההטבות (יוצאי מחנות וגטאות) או מקרן סעיף 2</p>	<p>השוואת תנאים לניצולים שעלו אחרי 1.10.1953 קצבה</p>

הטבות לניצולי שואה על פי החקיקה החדשה

1.6.2014	<p>פריט הזכאים העובר לרשות לזכויות ניצולי שואה ע"י הקרן לרווחת נפגעי שואה בישראל וכן ע"י ועידת התביעות. ניצולים אשר פריטיהם אינם נכללים ברישומות אלו מתבקשים לפנות ישירות לרשות לזכויות ניצולי השואה בארץ או אסמכתה לעניין היותם נרדפים, תוך כדי שמוש בטופס בקשה לקבלת מענק. טופס הבקשה לקבלת מענק חד שתי יועבר בהמשך.</p> <p>בשלב זה לא לתת תשובות הנוסח לא חד משמעני נמצא בברור</p>	<p>ניצולי שואה אשר קיבלו פיצוי חד פעמי בלבד (לא מקבלים קצבה קבועה בגין היותם ניצולי שואה) יהיו זכאים מעתה ואילך למענק שנתי ע"י 3600 ₪. כמו כן, ניצולים המקבלים קיצבת נ"ר ו/תגמול לפי הכנסה או לחילופין תגמול מוגדל לפי הכנסה (לשעבר נזקק/נצד), יהיו זכאים לקבל מענק שנתי ע"י 2000 ש"ח אשר ישולם עד ה-10 בפברואר בכל שנה. כמו כן, הקבוצות הנבאות יהיו זכאיות אף הם לקבלת המענק: 1. וטרונים (מקבלים מענק חד שנתי בגובה 15% מהשכר הממוצע במשך וכן טבות נלוות), 2. עובדי כפייה שאינם מקבלים קיצבה פריט למענק שנתי ע"י 4743 ש"ח (נכון ליום 1.1.2014), 3. אסירי ציון ובני משפחותיהם.</p> <p>ודגש כי יוצא מרוקן אשר קיבלו פיצוי מקרן הסינוע אינם זכאים לקבלת סכום המענק, פריט לפטור מתשלום על תרופות.</p>	<p>ניצולים אשר קיבלו פיצוי חד-פעמי בלבד, ניצולים המקבלים תגמול לפי הכנסה (נזקק לשעבר)</p>	<p>מענק שנתי</p>
1.6.2014	<p>יש לבדוק מול הרשות מה החסדר לפי מקום המגורים של ניצול השואה.</p> <p>נעדכן בהמשך</p>	<p>ניצולי שואה אשר קיבלו פיצוי חד פעמי בלבד, ואשר זכאים למענק שנתי ע"י 3600 ₪, יהיו זכאים לקבלת טיפולים נפשיים בקשר עם נרדפותם עפ"י החסדר שחל על מקבלי קיצבת נ"ר, במימון הרשות לזכויות ניצולי שואה.</p> <p>הקצבאות הממולגמות לניצולי שואה ישירות על ידי משרד האוצר יעודכנו אוטומטית.</p> <p>ניצול שואה שהיה זכאי לקבלת גמלת הבטחת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי, והפסיק לקבל את הגמלה בעקבות הגדלת התגמול, ימשיך לקבל את ההטבות הללו שניתנו לו לפני הגדלת התגמול, בשל זכאותו לקבלת גמלת הבטחת הכנסה.</p>	<p>ניצולי שואה אשר קיבלו פיצוי חד-פעמי בלבד</p> <p>מקבלי קיצבת נ"ר, קיצבה לפי חוק ההטבות ומקבלי קיצבה מקרן סעיף 2</p>	<p>העלאת גובה התגמול המינימלי ל-2200 ₪</p>
1.6.2014	<p>ללא הגשת בקשה באופן יזום. למקבלי קיצבה מקרן סעיף 2 תשלום השלמה ל-1825 ₪ עבור החודשים אפריל-מאי 2014, ואילו החל מחודש יוני יושלמו התגמולים לסך של 2200 ₪.</p> <p>ללא הגשת בקשה באופן יזום.</p>	<p>בני ובנות זוג של ניצולי שואה אשר קיבלו בימי חייהם קיצבת נ"ר, ולאחר פטירת בן הזוג קיבלו תשלום למשך 36 חודשים ממועד הפטירה (בגובה התגמולים ששולמו לניצול בעודו בחיים), יהיו זכאים לקבל בחלוף תקופה זו תגמול חודשי ע"י 2000 ש"ח. זאת בתנאי שנפטרו החל מיום 1.6.2011 ואילך.</p> <p>בני ובנות זוג של ניצולים אשר קיבלו קיצבה עפ"י חוק ההטבות יהיו זכאים גם הם לקבלת תגמולים בגובה זה.</p> <p>בני ובנות זוג של ניצולים אשר קיבלו מקרן סעיף 2 יהיו זכאים לקבלת תגמולים בשיעור זהה במידה ונפטרו לאחר 1.6.2014.</p>	<p>בני ובנות זוג של ניצולי שואה אשר קיבלו בימי חייהם קיצבת נ"ר, קיצבה לפי חוק ההטבות, וכ קיצבה מקרן סעיף 2</p>	<p>קיצבת שארים לאלמנים ואלמנות של ניצולי שואה שנפטרו</p>

הטבות לניצולי שואה על פי החקיקה החדשה

הטבות לניצולי שואה על פי החקיקה החדשה

הטבות לניצולי שואה על פי החקיקה החדשה

1.6.2014	<p>ללא תגשת בקשת באופן יזום, העברת רשימת הזכאים אל קופות החולים הינה באחריות משרד האוצר. הרשות לזכויות ניצולי השואה, במידה והזכאות לא נכנסת לתוקף יש לפנות לרשות.</p>	<p>תינתן הנחה בנובה 100% על תשלום השתתפות עצמית ברכישת תרופות בקופות החולים. ההנחה תחול גם על ניצולים אשר קיבלו פיצוי חד-פעמי בלבד. מתן ההנחה מותנה בהעברת רשימת הזכאים אל קופות החולים וערכון הזכאות.</p>	<p>ניצולי השואה המקבלים קיצבה מהרשות לזכויות ניצולי שואה, ניצולים המקבלים רנטת בריאות מוגרמניה, ניצולים המקבלים קיצבה מקרן סעיף 2, וכן ניצולים המקבלים קיצבה או קיבלו פיצוי חד-פעמי בניין הדיירות ממדינתה זרה.</p>	<p>פטור מתשלום בנין רכישת תרופות</p>
1.6.2014	<p>תגשת בקשה להחמרה בנכות המוכרת עם/ללא נוכחות ניצול השואה בוועדה הרפואית. יש לצרף לבקשה מסמכים רפואיים שמעידים על החמרה.</p>	<p>הוארך מ-30 ל-60 יום פרק הזמן המקסימלי להגשת ערעור על החלטות מנהליות של הרשות והוועדות הרפואיות הפועלות במסגרתה, כאשר לוועדת הערר סמכות להאריך תקופה זו ב-30 יום נוספים.</p>	<p>מקבלי קיצבת נר"ן, מקבלי קיצבה לפי חוק נכי המלחמה בנאצים</p>	<p>הארכת המועד להגשת ערעור על החלטות הרשות לזכויות ניצולי שואה והחלטות הוועדות הרפואיות הפועלות במסגרתה</p>
1.6.2014	<p>תגשת בקשה להחמרה בנכות המוכרת עם/ללא נוכחות ניצול השואה בוועדה הרפואית. יש לצרף לבקשה מסמכים רפואיים שמעידים על החמרה.</p>	<p>מעתה ואילך ניתן יהיה להגיש בקשות לקיום ועדת רפואית בתום חצי שנה (ולא 12 חודשים כמו הינו) מיום שנקבעה לאחרונה דרגת הנכות, או במועד מוקדם יותר אם אירעו נסיבות חדשות, תנתמכות במסמכים רפואיים, שיש בהן כדי להשפיע על דרגת הנכות.</p>	<p>מקבלי קיצבת נר"ן</p>	<p>מועדי הגשת בקשה לוועדה רפואית עקב החמרת מצב</p>
1.7.2014	<p>לניצולי השואה אשר מוכרים על פי חוק סיעוד מומלץ לפנות לביטוח הלאומי.</p>	<p>קיצבת נר"ן לא תיחשב עוד כהכנסה לעניין גימלת סיעוד המשולמת ע"י הביטוח הלאומי</p>	<p>מקבלי קיצבת נר"ן</p>	<p>הקיצבה המשולמת לפי חוק נכי רדיפות הנאצים לא תחשב כהכנסה למבחתי ההכנסה בהקשר של גימלת סיעוד</p>

לכל שאלה ניתן לפנות : מוקד המשרד לאזרחים ותלמידי - כוכביה 8840 מענה טלפוני בין השעות 08:00-20:00

מוקד משרד האוצר, הרשות לזכויות ניצולי השואה - 03-5682651 מענה טלפוני בין השעות 07:00-19:00

עמותת יש חיפה והצפון בפעילותה הברוכה בשנת 2014

שנת 2014 החלה באירוע חשוב של העמותה הכלל-ארצית בכלל ועמותת חיפה והצפון בפרט. בסיוע ראש העיר מר יונה יהב הועמד לרשות העמותה משרד במרכז הקהילתי הכט שבמרכז הכרמל, כיכר האודיטוריום. עם הפעלת המשרד שינתה כל העשייה את אופייה. כעת אנו יכולים לפעול ביתר שאת בקרב קהילת חברי העמותה במגוון נושאים. בהמשך הדברים נפרט את העשייה הברוכה של הסניף.

כבכל שנה השתתפו חברי הסניף באירועי יום השואה המרכזיים ואלה אורגנו על ידי עיריית חיפה

הסניף שלנו, בשיתוף עם עיריית חיפה ותלמידי בתי הספר: עירוני ה', הרצל, הפנימייה הצבאית, כולנו יחד ערכנו טקס מרגש לרגלי אנדרטה של קדושי גליציה. מר אריה בליטנטל, סגן ראש העיר, ייצג את עיריית חיפה בטקס.

פעילויות למען ניצולי השואה באזור חיפה והצפון - קשר אישי עם העמיתים.

- חברי הוועד שומרים על קשר אישי טלפונית עם ניצולי השואה בחיפה ובצפון, מברכים אותם לקראת החגים, מתעניינים בשלומם ומטיים אוזן קשבת לקשייהם ולצורכיהם ובמידת הצורך מפנים אותם לעזרה לגופים ארציים המסייעים לניצולי השואה.
- נציגות הוועד פועלת באופן קבוע במחלקה לקשיש בעיריית חיפה בסיוע לזקוקים לעזרה. הנתונים מועברים לעובדים הסוציאליים המטפלים בענייני ניצולי השואה.
- גם השנה חולקה תמיכה כספית לניצולים נזקקים לפני ראש השנה וערב חג הפסח.
- נציגות הוועד משתתפות באופן סדיר בעמותה הפרלמנטרית הישראלית לפעילות לזכר השואה בסיוע לניצולים.
- השנה הצטרף לעמותה הפרלמנטרית גם עוזי לובל, יו"ר סניף עמותת יש בחיפה.
- נציגות הסניף שלנו ממשיכות בפעילותן ועמלות ללא לאות למען זכויות הניצולים. פעילותן תרמה תרומה חשובה להישגים בתחום זה.
- משרד העמותה מותאם לצרכינו, נגיש ומרכזי לפעילויות הסניף, הוא מצויד ומרוהט, וכך מתאפשרת עבודה נאותה למען חברי הסניף. יש במשרד מערכת מחשב, מדפסת וטלפון. ריכזנו בו את החומר התייעודי הדרוש כדי להביאו לידיעת החברים וכן טפסים שונים למילוי על ידי החברים לפי הצורך. חברי הוועד עורכים תורנות שבועית בלשכת הסניף, פוגשים חברים ויוצרים קשר טלפוני כדי לתת מענה לשאלות החברים, לעמוד על צורכיהם ולעדכן אותם באשר לזכויותיהם. גם שתייה חמה, קפה ותה, ועוגיות עומדים לרשות האורחים המגיעים. האווירה היא חברית ולעיתים אף תוססת, והפעילות של יום ראשון בין השעות 10-12 מתארכת לעיתים מעבר לזה. לשמחתנו, החברים מרבים להגיע מעבר לשעות התורנות הקבועות, בתיאום מראש, כדי לפגוש ניצולים אחרים וכדי לקבל הסברים ולדון על זכויותיהם.

רבים מן החברים מתקשרים למשרד לאחר ששמעו על אודותיו בכלי התקשורת ופוקדים אותו כל פעם שהוא פתוח ועומד לרשותם.

במרוצת 2013, 2014 נוספו כ-50 חברים חדשים לעמותה.

אנו מקבלים בברכה גם אורחים מהעיר חיפה ומארגונים המוכנים לעזור לנו בכל עת ובכל נושא.

- ועד הסניף מקיים ישיבות סדירות חודשיות. היו"ר מר לובל עוזי, שנבחר בקיץ האחרון גם כסגן יו"ר ארצי של עמותת יש, מיידע את החברים בישיבות הוועד על הפעילות הארצית ועל התוכניות לעתיד. באותה הזדמנות כל אחד מחברי הוועד מדווח על פעילותו בתחומו, וכולם יחד דנים בתוכניות עתידיות. לאחר אישור התוכניות נקבעים חברים לביצוע המשימות שהוחלט עליהן. בסיום כל ישיבה נערך שיח חברים ומעלים בו רעיונות והערות. אנו מזמינים לישיבות הוועד גם חברים אחרים מהעמותה ומאפשרים להם ללמוד על הנושאים שהעמותה מטפלת בהם ולהשתתף בשיח בישיבת הוועד.
- בכנס הארצי שהתקיים ב-13.11.14 יוצג הסניף שלנו במספר נכבד של חברים. כמה מהם הגיעו באוטובוס מאורגן ואחרים נסעו ברכבת. את הכנס ארגן יו"ר עמותת חיפה מר עוזי לובל בשיתוף עם ההנהלה הארצית של עמותת יש.
- האירוע האחרון, שכבר נעשה למסורת, התקיים בחנוכה. ביום האחרון של חנוכה נערך מפגש חנוכה לחברי הסניף ולבני משפחותיהם לדורותיהם להדלקת נר שביעי של חנוכה באולם הכנסים בהיכל עיריית חיפה. אנו אסירי תודה לעירייה על שיתוף הפעולה המתמשך. העירייה העמידה לרשותנו את אולם הכנסים והגישה כיבוד ושתייה כיד המלך – אסתטי, בריא וטעים. החזן המהולל ומנהל המחלקה בדימוס לקשישים בעירייה מר דוד אולמן הדליק את הנרות, שר שירי חנוכה בקולו הנפלא ושיתף את הקהל בשירה. הרכב מוזיקלי של הקונסרבטוריון העירוני – מרכז היובל - נגני סקסופונים צעירים בניצוחו של סגן מנהל הקונסרבטוריון שימחו את ליבנו בשירי חנוכה ובנעימות של מוזיקה קלה ומלהיבה. הנגנים היו נרגשים לא פחות מקהל המאזינים, ובסיום נגינתם הזמין סגן מנהל הקונסרבטוריון את כולם להשתתף בקונצרט של הנגנים הצעירים חיים אין כסף. אכן נחת אמתית מדור ההמשך והאור שבחינו בחג חנוכה. תודות רבות לחברינו צביה בירן, צביה חיימוביץ וחיליק גדנקן שהשקיעו השקעה מרבית בארגון האירוע החגיגי הזה ובהפקתו.
- גם השנה קיבלנו מענק תמיכה תקציבי מהעירייה, ובזכותו מתאפשר לנו להמשיך בפעילות השוטפת ולתכנן תכניות רבות ומגוונות לשנת הפעילות 2015.

בתודה לכל החברים השותפים במלאכה ובברכת חברים חמה,

עוזי לובל

יו"ר סניף חיפה והצפון וסיו"ר העמותה הארצית של יש

למרים דודסון- יו"ר סניף חדרה

זוכת פרס מגן שר הרווחה והשירותים החברתיים אות העיר חדרה למתנדבים מצטיינים תשע"ה

ראיינה: יפה וינקר
מרים בת 77, ילידת רומניה, זכתה בפרס "מגן שר הרווחה והשירותים החברתיים", שהוא פרס מפעל חיים. הזכייה ניתנה בשל התנדבותה בתחום ניצולי השואה וכן על מעשי התנדבות אחרים (היא מתנדבת בקהילה מזה 28 שנים).

כניצולת שואה בעצמה, הרגישה צורך לתרום לניצולים, ב-2007 הצטרפה לעמותת י"ש. לדברי מרים: "זו עמותה שתפקידה להיות בקשר עם הניצולים, ליידע אותם על זכויותיהם, בקיצור להיות להם ל-פה". מרים נבחרה ליו"ר העמותה באזור המקיף מגבעת עדה עד נתניה. מאז ועד היום היא משמשת בתפקיד זה. אך מרים אינה מסתפקת בכך, היא משתתפת בהרבה פעילויות רווחה בחדרה, תמיד מוכנה לעזור לארגון חבילות לניזוקים, להיות בהיכון בשעת חירום. לפני שנתיים שמעה על מועדון לעיוור וגם פה רצתה לתרום את חלקה, כי זה תחום שבו ידעה שתוכל לשתף ולהשתתף, פשוט לדבר איתם. כך נולד מפגש האקטואליה, בו מדברים על חברה, כלכלה, פוליטיקה ועוד...

מרים היא מורה במקצועה, עוד ברומניה עשתה תואר שני ועלתה לארץ. כדבריה: "השתלכתי נפלא בארץ למרות אי ידיעת השפה העברית". מרים עסקה בהוראה 40 שנה, במגוון בתי ספר ואוכלוסיות. ב-1991 אף יצאה בשליחות לרוסיה ללמד שם עברית. בשנת השבתון לא נחה ולא שקטה, הצטרפה לפרויקט מטעם נעמת, פרויקט התנדבותי בקופת חולים כללית. שבע שנים נמשך הפרויקט, על כך קיבלו כקבוצה את פרס הנשיא לסיום, "האני מאמין" של מרים:

"מי ייתן וכל בני האדם יהיו ערבים זה לזה, אף זה יסוד איתן בפסיפס ההתנדבות, אני מאחלת ששורות המתנדבים בחדרה ילכו, יגדלו ויפרחו מיום ליום"

לזאב לייבוויץ- יו"ר סניף תל-אביב

זוכה אות יקיר העיר רמת-גן לשנת תשע"ד 2013

צילום: ענת אלאלוף

ביום ד (16.10.13) נערך טקס יקירי העיר רמת-גן לשנת תשע"ד 2013, בתיאטרון היהלום במעמד ראש העיר צבי בר, חברי מועצה, בכירי עירייה ויקירי העיר לדורותיהם יחד עם בני משפחתם.

באירוע המכובד הוענקו ל- 26 מבניה ובנותיה של העיר את אות יקיר העיר רמת-גן על פועלם, התנדבותם ועשייתם למען הקהילה המקומית ולמען המדינה. נבחרת היקירים, גובשה מתוך רשימה של עשרות רבים וטובים, תושבי העיר על ידי וועדה ייעודית מקרב חברי מועצת העיר והנהלת העיר.

לדברי ראש העיר, צבי בר: "בזכותכם רמת-גן היא לא רק מקום מגורים, אלא מקום בלב. מקור השראה לחינוך הדור הצעיר, ולפעילות וולונטרית".

תואר "יקיר העיר רמת-גן" לשנת תשע"ד, 2013, הוענק לו בזכות פעילותו יקרת הערך ורבת השנים למען ניצולי השואה ועשייתו החשובה והמבורכת להנחלת זכרון יהדות רומניה.

טקס הדלקת נרות בבית הנשיא חנוכה 2014

ערב היום השביעי של חנוכה, התקיים במשכן הנשיא בירושלים טקס הדלקת נר שביעי של חנוכה. את החנוכייה הדליק מר ראובן ריבלין, נשיא המדינה, בנוכחות ניצולי שואה שהוזמנו לטקס.

נשיא המדינה נשא דברים, ובדבריו פנה אל הניצולים: "זהו סיפור של דור שלם. דור שנחלץ מתהומות הרע ובחר בחיים. דור, שהאמונה בצדקת דרכו הייתה נר לרגליו. דור של גבורה ועשייה. דור שתרם לחברה הישראלית בכל תחומי החיים. ההיאחזות בחיים חרף משא הזיכרון הכואב היא המסר שאותו אתם נושאים, מאז ועד היום. ההיאחזות בעשייה, בתרומה, בנתינה. בבניין הארץ. 'הדואג לימים', כתב יאנוש קורצ'אק, 'זרע חיטה. הדואג לשנים - נוטע

עצים. הדואג לדורות - מחנך אנשים'. בדור שלכם נתקיימו שלושתם. זרעתם. נטעתם. חינכתם. כשאתם נושאים את לפידו של הדור הזה, אתם נושאים אתכם אחריות גדולה. זהו לפיד של אור, של גבורה, של בחירה בחיים ושל דרך."

ניצולים בבית הנשיא, נר שביעי של חנוכה.

יום כיף בכפר-סבא

יו"ר עמותת יש סניף כפר-סבא מסכם את פעילות הסניף באירוע
בנוכחות ראש העיר כפר-סבא

כבוד ראש העיר יהודה בן חמו
ד"ר דבי שני, שוש דרימר, אורחים נכבדים
שלום רב,

התכנסנו היום ליום כיף ביוזמתו של ראש העיר מר בן חמו. אנחנו מודים לו על השתתפותו אתנו ביום זה. אנחנו מודים לד"ר דבי שני, לשוש דרימר שעזרה לנו מאוד. תודה לעיריית כפר-סבא, למר יהודה בן חמו על העזרה החשובה שאנו זוכים לה באמצעות תרומות ולסיוע בפעילויות השונות בשיתוף פעולה עם עמותת יש.

לפני שנה חגגנו בר מצווה בכותל בירושלים ביוזמת ראש העיר. זה היה מאוד מרגש. סוף-סוף חגגנו בר מצווה אחרי 65 שנה. לפני שנים, כאשר הגענו לגיל בר מצווה הייתה מלחמה והנאצים השתוללו באירופה, לא הייתה כל אפשרות לחגוג בר מצווה. אבל טוב מאוחר מאשר אף פעם.

כמו כן אנו מארגנים טיולים.

- ביקרנו ב"יד ושם" בירושלים והרגשנו כאילו אנחנו משתתפים באירועים שהתחוללו שם.
- ביקרנו במוזיאון לוחמי הגיטאות בסניף מודרך. את הסיור ארגנה עמותת יש.
- ארגנו טיול לעכו. שם ביקרנו במוזיאון המחתרות, ראינו את הכלא המפורסם שנכלאו בו לוחמי המחתרת ושבעה מהם הוצאו להורג על ידי האנגלים. גם להם אנו חבים את הקמת מדינת ישראל. סעדנו בקיבוץ כפר מסריק, היה טעים מאוד ומהנה. הגענו לראש הנקרה וירדנו ברכבל אל הנקרות. המטיילים נהנו מאוד. לרוב המשתתפים היה זה הטיול הראשון למקומות האלה מאז עלייתם ארצה.

אנחנו, עמותת יש בכפר-סבא, עוזרים לשורדי שואה נזקקים רבים.

- ערב פסח וגם ערב ראש השנה אנחנו תורמים סכומי כסף לניצולים הנזקקים כדי שיוכלו לחגוג את החג כהלכתו.
- יש בינינו שורדי שואה שהגיעו לארץ אחרי שנת 1953, הם אינם מקבלים קצבה מהאוצר ומתקיימים רק על קצבת הביטוח הלאומי. ויש שאנחנו עוזרים לניצולים לתקן את המכשירים החשמליים שהתקלקלו בבתם, כמו מקרר או דוד חימום. במקרה מיוחד אפילו רכשנו דוד חדש בעזרת מרכז הארגונים של ניצולי השואה.

תודה גדולה ויישר כוח לגב' רחל כץ, מרכזת הסניפים של עמותת יש בכל הארץ. היא עוזרת לנו בכל הפעילויות והמבצעים שאנחנו עורכים.

אני מודה לכל האנשים הטובים אשר עוזרים לנו לעזור לנזקקים.

תודה והרבה בריאות,
כספי שמואל
יו"ר יש כפר-סבא

ממצעד המוות אל מצעד צה"ל

משה בן עוזר (גרודסקי)- חבר ועד סניף הרצליה - רמת השרון

11.4.45 – הצבא האמריקאי נכנס בשערי בוכנוולד. אני נער בן 14, שרדתי את דכאו, אושוויץ-בירקנאו ובוכנוולד. שרדתי סלקציות שביצע מנגלה. בכל פעם חרץ את גורלם של עוד כמה עשרות מקבוצת הנערים שהשתייכתי אליה. בסלקציה השנייה החלטתי להשפיע על גורלי. חתכתי רצועת בד מהשמיכה שלי והכנסתי אותה לתוך נעליי הבלויות. צעדתי לעברו של מנגלה גבוה בכמה סנטימטרים.

מנגלה שלח אותי לצד החיים.

צעדתי במצעד המוות מאושוויץ-בירקנאו עד בוכנוולד (חלקו ברגל וחלקו ברכבות) במה שנותר מנעליי, במה שנותר מכוחותיי. לצדי חבריי, כחושים וכבויים, מצעד של שברים, שברי אדם.

27.7.48 – רק שלוש שנים ושלושה חודשים חלפו, ואני צועד בראש מורם במצעד צה"ל הראשון, בנעליים צבאיות איתנות אני צועד בסך, שורות גאות וזקופות של חיילים לצדי. אני צועד תחת דגל ישראל. אין גבול לאושרי.

מצעד צה"ל הראשון

פעילות סניפים - פעילויות שנת 2014 - אשדוד

- התקיימו מפגשים אשר הוקדשו לנושא קידום בריאות.
- התקיימו שני טיולים בהם השתתפו ניצולי שואה חברי המועדון שלנו.
- ניתנו עזרה וייעוץ פרטני בנושא מיצוי זכויות לניצולים.
- ארגון נסיעה לכנס השנתי של עמותת יש בבית ציוני אמריקה.
- חברי יש השתתפו בטקס לציון זיכרון לספינות "סטרומה" ו"מפקורה".
- בחג החנוכה נערך טקס הדלקת נרות באשדוד
- חברי העמותה באשדוד התארחו בטקס הדלקת נרות בסניף אשקלון.

בברכה,
ד"ר לאה קנטי
יו"ר סניף אשדוד

על יהדות הולנד והשוואה – חורבן והישרדות

מאת יששכר אלבורג

צבא גרמניה פלש לארצות מערב אירופה במאי 1940. להולנד נכנסו הגרמנים ב-10 במאי 1940. אני נולדתי בהולנד ב-19 במאי 1940, בן בכור להוריי ילידי הולנד. הם התחתנו בקיץ 1939. אבי היה חזן, שוחט ומלמד בקהילות שונות לפני השואה ושנים מספר גם אחריה. ב-1938 שירת בכפר קטן בצפון הולנד שאמי נולדה בו, ושם הם הכירו. כילד קטן ששרד במחבוא נחקקו בזיכרוני משנות ילדותי הראשונות אירועים אחדים בלבד. כל הידע שלי על השואה בכלל ועל התקופה הנוראה הזאת בהולנד בפרט הוא עדות מפי הוריי (הם לא שתקו, הם סיפרו), מספרים, מסרטים ומעדויות של רבים - בין היתר גם בעמותת יש.

בית הכנסת הספרדי באמסטרדם, מאז 1675 ללא שינוי!

• היהודים בהולנד עד 1940.

ידוע לפי מסמכים מעטים ומצבות יחידות שכבר בימי הביניים חיו יהודים במקומות שונים בהולנד. בעקבות מגפת "המוות השחור" במאה ה-14 הם נרצחו או גורשו ולא נותרה אפילו קהילה אחת. בסביבות 1600 הגיעו יהודים/אנוסים ממוצא ספרדי/פורטוגזי לאמסטרדם, ובעקבות פרעות ת"ה-ת"ט 1648 (חמלניצקי) הגיעו יהודים ממזרח אירופה ומגרמניה. בית הכנסת הגדול האשכנזי באמסטרדם נחנך ב-1671, ובית הכנסת הספרדי המפורסם נחנך ב-1675. לאט-לאט גדלה הקהילה והתפרסמה בזכות הרבנים ששירתו בה (ביניהם מנשה בן ישראל הספרדי, חכם צבי האשכנזי), בתי המסחר ובתי הדפוס ועוד. אף שאסרו על היהודים להיות חברים בגילדות, הם חיו מאות בשנים ללא הפרעות והיה להם חופש בקיום מצוות הדת. בייחוד במאה העשרים היו היהודים מעורים בכל תחומי החיים - המסחר, המדע, הסתדרויות העובדים לפי מקצועות והפוליטיקה המקומית והארצית.

• היהודים בהולנד בשנים 1940-1945.

בשנת 1940 חיו בהולנד כ-140,000 יהודים (רובם אשכנזים וכ-5,000 ספרדים) פזורים בקהילות גדולות, בינוניות וקטנות מן הצפון עד הדרום. בקהילה הגדולה ביותר באמסטרדם היו כ-80,000 יהודים. עם הפלישה של הצבא הגרמני ב-1940 והכיבוש הנאצי התחילו חמש שנים שחורות, וכמו בארצות אחרות גם בהולנד הוצאו פקודות נגד היהודים, ובהן לבישה של הטלאי הצהוב, הוצאתם מן החיים הציבוריים, שלילת רכושם, מעצרים והובלתם ברכבות למחנה מעבר במזרח הולנד בשם Westerbork ומשם ברכבות מזרחה. מיולי 1942 ועד 13 בספטמבר 1944 נסעו 93 רכבות מזרחה ובהן כ-107,000 יהודים, רובם למחנות אושוויץ וסוביבור ומיעוטם לברגן בלזן, לטרזיינשטט ולמחנות אחרים. אף רכבת לא איחרה לצאת לדרכה! כ-10 אחוזים מתושבי הולנד הלא יהודים היו פעילים במחתרת ו/או הסתירו יהודים, כ-10 אחוזים שיתפו פעולה עם הנאצים, וכ-80 אחוז היו אדישים מכל סיבה שהיא.

• היהודים בהולנד אחרי השחרור ב-1945.5.

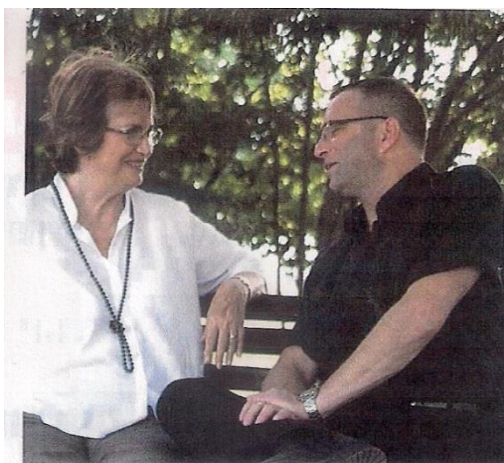
ב-1945 היו בהולנד כ-30,000 יהודים ניצולי שואה, מהם כ-5,000 בלבד ששרדו את מחנות ההשמדה, כ-16,000 שהצליחו לשרוד במחבוא אצל חסידי אומות העולם (הוריי, אחותי ואני ביניהם), כ-1,000 שהצליחו לברוח לאנגליה, לשווייץ ולארצות אחרות וכמה מהם חזרו לאחר המלחמה, וכ-8,000 נשואים בנישואי תערובת. לאחר השואה לא מצאו רבים את מקומם בארץ הולדתם הולנד ועלו ארצה או היגרו לארצות הברית ולארצות אחרות. רוב הקהילות לא שרדו. היום חיים בהולנד רק כ-45,000 יהודים (ביניהם כ-10,000 ישראלים), רובם באמסטרדם ששם נמצאים בתי כנסת עם רבנים, בתי ספר, מאפיות, מסעדות וחנויות לאוכל כשר. גם בהולנד ההתבוללות היא בעיה גדולה מאוד. הזנחה רבה הייתה בעשורים הראשונים שלאחר השואה, וכיום בתי קברות של יהודים מתחזקים על ידי קהילה יהודית או על ידי העירייה, ובמקומות רבים כבר לא מצליחים לאסוף מניין לתפילות, בתי הכנסת שופצו ונהפכו למרכזי תרבות כלליים.

פסל של עובד נמל, זכר לשביתת מחאה של עובדי נמל אמסטרדם בפרואר 1941

אז והיום... נתיב רובינזון מראיין את אמו רלי רובינזון

ריאיון עם אימא

נתיב רובינזון,
איש תקשורת ושדרן רדיו,
מראיין את אמו רלי
רובינזון, מחברת הספר
"דולה אור מאפר",

אימא, בעבודתי בתקשורת, אני מראיין אנשים רבים עם סיפורי חיים מעניינים, אולם לראיין אותך – אימא שלי – הרי זה מרגש במיוחד. במשך שנים ביקשנו אותך, אחותי מיכל ואני, לכתוב על חיידך. כילדים ידענו שהתייתמת בגיל ארבע לערך. הראית לנו את התמונות של סבתא וסבא שלנו, הורידך, פרנקה ומיכאל גלובינסקי ז"ל, והסברת שהם נהרגו במלחמה. לימים התוודענו גם לשמותיהם של מציליך, חסידי אומות העולם, ינינה ויוזף אברמוביץ'. ידענו שאת ניצולת שואה ועם הזמן שמענו יותר ויותר פרטים על הסיפור שלך, אולם את אף פעם לא החדרת בנו את האימות שחווית. סיפורך, בקווי מתאר כלליים, היה חלק מחיינו, אך לא השרית אווירה מכבידה על נפשנו – "לא הפלת עלינו את התיק"...
אנא, למען הקוראים של כתבה זו, הציגי בבקשה בתמצית את "כרטיס הביקור שלך".

גם אני, נתיב, מתרגשת בשיחה זו. ולבקשתך – אני, רלי רובינזון לבית גלובינסקי, נולדתי בוורשה, פולין, בשנת 1939. שרדתי את גטו ורשה בזהות שאולה, יחידה ממשפחתי. לאחר שעליתי לישראל, בשנת 1950, גדלתי בפרדס חנה אצל משפחת אבי. למדתי בבית הספר התיכון החקלאי "הכפר הירוק", שירת בצה"ל, בחיל הנדסה ובצבא קבע בחיל הים. למדתי באוניברסיטה העברית בירושלים ובאוניברסיטת קליפורניה (UCLA). עבדתי באוניברסיטת חיפה יותר מ-30 שנה בתפקידי מינהל אקדמי בכירים. בתפקידי האחרון הייתי ראש מינהל הפקולטה למדעי רווחה ובריאות.

אימא, אחד הזיכרונות החזקים ביותר שלי מילדותי הוא כאשר בכיתה ב' באת ביום השואה לבית הספר וסיפרת על חיידך כילדה קטנה בשואה. מה הזיכרון החזק ביותר שלך מאלה אשר העלית בספר?

בכל שנות ילדותי ולאורך חיי נעורי וחיי הבוגרים חזרתי לאותו לילה במרץ 1943, כאשר הורי הובאו, במבצע מסובך ומסוכן, לדירת המסתור שבה הוחבאתי. יוזף אברמוביץ', המציל שלי, הצליח בתושייה ובאומץ נדיר, להביאם להיפרד ממני ערב עזיבתם את הגטו למחנה טרווניקי, שבו מצאו את מותם. לאורך השנים שכנעתי את עצמי שזו הזיה שכמו לבשה ממשות בדמיוני והתקבעה בזיכרוני. רק כעבור 41 שנים, בביקורי הראשון בפולין, בשנת 1984, סיפר לי דודי הפולני, סטפן גילבסקי, שמפגש פרידה כזה אכן התקיים ושגם הוא השתתף בו. באותו מפגש שאלתי את אבי: "אבא, מי עכשיו מביא לך את נעלי הבית?" – מנסה לשכנע אותי ברצוני לשוב אליו ואל אימא. אבל אבא לא השיב לשאלתי, וזו נותרה תלויה בחלל. זה הזיכרון שמכווץ את לבי כי איני זוכרת את מילותיו האחרונות של אבא אלי. רק השאלה שלי אשר לא נענתה מהדהדת בצלילי הזיכרון שלי.

מציליך, ינינה ויוזף אברמוביץ', סיכנו את חייהם לאורך כל שנות המלחמה כאשר הסתירו אותך וגידלו אותך כבתם. הועמדתם לבטח, הם וגם את, ברגעי סכנה ממשית...

בהחלט. אירוע טראומטי אחד, מיוחד מתוך רבים, זכור לי היטב, כמו קרה אתמול. באחד הימים ינינה עמדה לנסוע אתי בטרם – רכבת עילית ברחובות ורשה. כאשר הטרם עמוס הנוסעים עצר בתחנה, התכופף מחלון הקרון שבו נסעו רק גרמנים קצין גרמני ובפולנית עילגת החמיא לה על ילדתה הבלונדינית החמודה. הוא הציע לה למסור אותי לידיו כדי שאשב בזמן הנסיעה. ינינה הנדהמת הועמדה בדילמה בלתי נתפסת, מחד גיסא הסכנה שהסירוב שלה עלול לעורר, מאידך גיסא הפחד שאם אכן תמסור אותי, הרי אני עלולה בתום ילדותי לחשוף את זהותי האמתית. בתוך שניות היא קיבלה החלטה

אמיצה של סיכון וסיכוי. ינינה מסרה אותי לגרמני, בעודה לוחצת את כף ידי בכוח רב, מנסה להעביר לי מסר שעלי לכבוש את הפחד, ובעיקר להעמיד פנים לגבי זהותי. האירוע הזה הסתיים, במפתיע, בטוב, כאשר בתחנה הקרובה היא מיהרה לחלון, והקצין הגרמני השיב אותי לידיה. במשך השנים היא ואני זכרנו והזכרנו את האימה אשר חוונו ואיך שתינו עמדנו במבחן.

ילדים יהודים רבים ניצלו בזכות שאולה. הם גדלו במשפחות פולניות וכמה מהם, כמוך, אומצו לאחר רצח הוריהם הביולוגיים. אבל את בעצם התייתמת פעמיים.

נקרעתי מהוריי והוברחתי מהגטו בגיל שלוש ועשרה חודשים. התייתמתי בגיל ארבע וחצי, כאשר הוריי נרצחו במחנה טרווניקי ליד לובלין. התייתמתי, אבל לא ידעתי זאת אז. רק לאחר שהמלחמה הסתיימה, במאי 1945, ינינה ויוזף סיפרו לי את העובדות וגם הראו לי את תמונות הוריי. כשהייתי בת עשר וחצי, בקיץ 1949, ינינה נפטרה בחטף. מותה הכה אותי בהלם. הנה שוב אני יתומה מאם. היתמות היא אכן החוויה המעצבת של חיי. היום אני אימא לשניים – אתה נתיב ואחותך מיכל, וסבתא לשישה – שלושת ילדיך: תכלת, ארגמן וקשת ושלושת ילדיה של מיכל: ירדן, שחק ונור. עדיין אני חשה יתומה. יש בתוכי חסר וחוסר של גדילה ללא אהבת הורים, שהיא האהבה האנושית היחידה ללא תנאי. החסר והחסך הזה ילוו אותי עד סוף ימיי – הם החור השחור במעמקי נפשי, שאליו אפילו קרן אור אחת מאור האופטימיות המאפיינת אותי לא תצליח להחזיר.

בסופו של תהליך ארוך התוודעת ליהדות בכלל וליהדותך בפרט במועד סמלי והיסטורי. יציאת מצרים הפרטית שלך התרחשה בלילה שהתרחשה בו יציאת מצרים המקורית.

זה נכון. צפורה נשם, ידידת משפחתנו בארץ, נשלחה לעבוד בשגרירות ישראל בוורשה בשנת 1950. היא נענתה לפניית המשפחה והבטיחה לאתר אותי, לטפל בפדותי ובעלייתי לארץ. היא השקיעה מאמצים רבים לרכוש את אמוני ובו בזמן לנהל משא ומתן עם יוזף אברמוביץ'. הפעם הראשונה שנעניתי להזמנתה לבילוי בדירתה, במגורי השגרירות, הייתה בליל הסדר בשנת 1950. הייתי מוקסמת! בתום הארוחה הושיטה לי יד להיכרות בתו של השגריר עדה, צעירה ממני בשנה. היא הציגה את עצמה בפניי בפולנית מהוססת, ואני הושטתי לה את ידי ואמרתי ששמי רלי. זו הייתה הפעם הראשונה שהשתמשתי בה באופן ספונטני בשם שנתנו לי הוריי כאשר נולדתי. עד אז הקפדתי להיקרא ללה – בובה בפולנית - שמי בזהות שאולה במשך שבע שנים. צפורה שהייתה עדה למתרחש הבינה שנפל דבר. מאוחר יותר, כאשר עלינו לדירתה, עצרתי במדרגות ושאלתי אותה: "צפורה, היום זה כאילו גם אני יצאתי ממצרים, נכון?" היא חיבקה אותי בהתרגשות. ליל הסדר ההוא היה ועודנו בבחינת יציאת מצרים הפרטית שלי. ועדה ברזילי, לימים עדה שלו-ברזילי, חברתי גם היום, הרי היא בבחינת משה הפרטי שלי. היא כמו הושיטה לי את המטה לחצות את ים סוף הפרטי שלי ולהגיע לגדה שאני שייכת אליה!

אימא, "דולה אור מאפר" הוא הספר הראשון שלך והוא נכתב בגיל מאוחר יחסית. האם רצית לכתוב קודם? מדוע הגעת לכתובה אלה בחיידך?

במשך כל שנות חיי, מיום עלייתי לישראל בשנת 1950, שקדתי לחיות את ההווה ולכנות את העתיד – לעצב את חיי להתערות בארץ. בשנים הראשונות כמו לחמתי לכבוש את מקומי כישראלית בקרב הצברים שגדלתי אתם. – תמיד הזדקקתי את עברי המפותל, רצוף האירועים הקשים וגם המפתיעים, ובכל זאת גם עבר המואר באור הטוב שבאדם ובאורו העולם של הגורל. תמיד רציתי להיות "מכאן" ולא "משם". רק כאשר נולדתם אתם, ילדיי - מיכל ונתיב - התחלתי לשתף אתכם בתמצית העובדות מעברי. אולם, כמו שאמרת אתה קודם – תמיד הקפדתי שלא להעמיס עליכם את חרדותיי ולא את התנסויותיי הקשות בילדות שלי שבמובנים רבים הייתה ילדות עשוקה. רק כאשר פרשתי לגמלאות, הרגשתי שאכן בשלתי לפתוח את הכספת האישית הזאת שנעלתי כל חיי.

בספרך השתמשת בטכניקה סיפורית מיוחדת. את יכולה להרחיב על כך?

גיבשתי מבנה פוליפוני – רב-קולי - לא ספר זיכרונות אישי, אלא ספר המדבר אל הקורא בקולות רבים. היה לי חשוב להדהד את השואה ובה בעת להתמקד בסיפור של ילדה אחת ומתוכו להבקיע אל גורלם של ילדים רבים אחרים שלא שרדו או שרדו בזהות שאולה ושילדותם נעשקה. הפרק הראשון מביא סיפורים בגוף שלישי על קורותיה של ללה בכל שנות המלחמה. הפרק השני נכתב כיומן מתועד ומתוארך, כאילו יומן שנכתב על ידי צפורה נשם, מי שפעלה לפדות אותי. האמת היא שאני כתבתי את היומן "בשמה". כך יכולתי לתאר את תהליך המעבר של הילדה ללה לילדה רלי על ידי מספרת חיצונית – צפורה – וגם לשים בפיה של צפורה את התרשמותה מיוזף אברמוביץ' ומהזוג גילבסקי, בבחינת התרשמותו של אדם מבוגר מעוצמת העשייה של חסידי אומות העולם. בפרק השלישי – רלי – אני מספרת בגוף ראשון על שנותיי

הראשונות בארץ. בפרק הרביעי אני מספרת על הוריי, הוריי המאמצים ובני משפחתי האחרים ועל עוד שתי דמויות משמעותיות בחיי – צפורה נשם ומר אלכסנדר מלץ, ניצול גטו ורשה אשר קישר בין הוריי למשפחת אברמוביץ' והוא בבחינת מצפן גורלי. הפרק האחרון כולל תמונות, תעודות ומכתבים המאמתים את האירועים המסופרים לאורך הספר. הקפדתי להאיר את חשכת האירועים בגחליליות תקווה ובאור הטוב שבאדם ובהרבה אופטימיות. שקדתי תמיד בספר, כמו בחיי, לדלות את האור האנושי ולא לתאר את האימים והזוועות.

אימא, בנימה אישית, נא שתפי אותי ואת הקוראים, מה השתנה בנפשך בעקבות הספר?

מאז ראה הספר אור, בשלוש מהדורות עד כה, קיבלתי עשרות מכתבים ומיילים מקוראים ברחבי הארץ. כל מכתב מרגש אותי מחדש כאשר הקורא משתף אותי בחוויית הקריאה, בטלטה הרגשית שעבר עם קריאת הספר ובהשפעה שהייתה לספר עליו. נערכו עד כה יותר מ-75 אירועים ומפגשים לכבוד הספר, ברחבי הארץ. אני מרגישה כי נפתחתי לעצמי ולאחרים ביכולת שלי להרחיב את אופק הזיכרון של השואה – לא רק לחוויות הסבל והאימים, אלא גם להיבטים האנושיים של הילדים, אשר לסיפוריהם לא הייתה לגיטימיות שנים ארוכות, לגבורת הנספים, בצד גבורת הלוחמים בגטאות, במחנות וביערות, לגבורת חסידי אומות העולם ולכוחות הנפש הטמונים באדם להיאחז בחיים, להאמין בטוב, באופטימיות ותמיד לדלות את האור. לאחרונה זכה ספרי "דולה אור מאפר" בפרס שנתי של "עם הספר". הוא נכלל ברשימה של 16 ספרים אשר נבחרו מתוך יותר מ-120 לקבלת מענק לסייע בתרגום לשפה האנגלית ולהפצה בעולם. נפל בחלקי הכבוד להיכלל ברשימה אחת עם דויד גרוסמן, אורי אורלב, יהושע קנז, נורית זרחי ואחרים. ואחרון, עם יציאתו של הספר לאור אני יודעת שהצבתי יד זיכרון להנצחת זכרם של הוריי וסבי, אבא של אימא, אשר נספו בטבח ובשרפה במחנה טרווניקי ליד לובלין במבצע "חג הקציר" האכזרי, בנובמבר 1943. אין להם קבר, למעט לוח זיכרון במערת הזיכרון ב"יד ושם", ששם הנצחתי את שמותיהם.

באיזה אופן, לדעתך, השליכה ההתנסות שלך בשואה על הדרך שסללת בה את חיך הבוגרים, ואילו השלכות יש לתפיסת עולמך על דור ההמשך – עלינו, הילדים שלך, ועל נכדייך?

תודה, נתיב, על השאלה המסכמת הזאת. חשתי את עצמי תמיד, ועודני חשה, כאדם בעל חוסן נפשי – חוסן נפשי אשר העניקו לי הוריי, פרנקה ומיכאל גלובינסקי ז"ל, כנראה בתורשה גנטית, אבל בעיקר באהבתם ובחינוכם אותי בשנים המעצבות של חיי הילדות המוקדמת, בימים השחורים של גטו ורשה. חזקה אמונתי בחוסן הנפשי אשר הורים מעניקים לילד בגיל הרך ובכישורי החיים אשר הוריי ציידו אותי בהם לדרך, כאשר באומץ אישי שאין לו שיעור החליטו להיפרד ממני ולתת לי סיכוי לחיים. הם לא יכלו לדעת שזה יצליח, אבל בתקוותם, באמונתם ובגבורתם זו הם ציוו לי חיים. נוסף על כך, השכלתי להפנים ששרדתי מהתופת בזכותם של אנשים טובים ואמיצים – חסידי אומות העולם – ינינה ויוזף אברמוביץ', בני משפחתם וחבריהם, אשר היו שותפים להצלתי. למרות ילדותי העשוקה זכיתי להגיע לארץ – לנמל חיפה. הגעתי כילדה יתומה, אבל אשריי שפגשתי כאן ארבע אימהות וארבעה אבות - שתי האחיות ושני האחים של אבי ובני ובנות הזוג שלהם. ארבע משפחות מבוני הארץ הזאת, משנות העשרים והשלושים של המאה העשרים, אז הם עלו כחלוצים. הדודים והדודות שלי לא רק העניקו לי אהבה עוטפת ומטפחת ככל שיכלו, אלא גם חינוכו אותי לאהבת הארץ הזאת, לציונות בלי מירכאות, לעשייה למען החברה והמדינה, לגאווה במדינת ישראל. בכל שנות עבודתי עשיתי במלאכה משמעותית של בנייה ויצירה, בצה"ל כשרטטת, בארצות הברית בהוראה במסגרת בית ספר תיכון עברי וגם באוניברסיטה למדעי היהדות; כאשר השתלבותי באוניברסיטת חיפה בשנותיה הראשונות והמעצבות והייתה לי הזכות לפתח, לרכז ולנהל את היחידה הקדם-אקדמית – מסגרת המכינות לעולים חדשים ולבני שכבות טעונות טיפוח ואחרים. בהמשך דרכי בתפקידי כראש מינהל בית הספר לעבודה סוציאלית המחנך ומעמיד מנהיגות של העושים למען החברה. בשנות עבודתי האחרונות זכיתי באתגר מרחיב דעת ולב – להקים, מבחינה מינהלית, את הפקולטה למדעי רווחה ובריאות ולנהל אותה שבע שנים. זו הפקולטה הגדולה ביותר באוניברסיטה היום וגאוותי על הישגיה. את שנות עבודתי הארוכות אני מסכמת בסיפוק רב ויודעת ששורשי אהבתי לעבודה התורמת לבניית הארץ ולפיתוחה נעוצים בהווייתי שעוצבה בסבל, בחסר ובכאב בימי השואה, אבל לא מתוך תפיסת קורבנות, אלא מתוך לחימה להתגבר, להתמודד עם האתגרים ולזקוף ראש תמיד. אני מאמינה שמצד אחד המורשת המשפחתית וידע על השואה ומצד אחר אופק הזיכרון הייחודי שהשתדלתי להעלות בספר הזה ובעיקר אהבת הארץ ושורשיות הזהות של היותנו נטועים בה ומחויבים בבנייה וכחברה – כל אלה הם היום נחלת בני משפחתי הגרעינית. מקווה בכל לבי שהמסר – לזכור ותמיד לדלות את האור - ילווה את צאצאיי, וגם את הקוראים ובכך אשרי.

תודה לך, בני נתיב, על השיחה הזאת.

תודה לך אימא על הריאיון.

נתיב רובינזון, ינואר 2015

יליד יפו, גר בהוד השרון. מנחם הוא בן להורים ניצולי שואה וכמעט כל בני משפחתו נספו בה. מנחם עבד 35 שנים בתעשייה האווירית ויש לו חלק חשוב בהישגיה. בשנים אלה עשה שליחות לאומית כשליח קהילתי מטעם הסוכנות בארבע מדינות בארצות הברית.

עם פרישתו לגמלאות כתב את סיפור הדרמה במשפחת אביו, שבאותם ימים אכן הגיעה לשיאה. כתיבה זו הולידה את רומן הביכורים "הקללה של הינדה", שתורגם גם לאנגלית. שם הספר באנגלית שונה ל- "A Living Prophecy".

הסיפור שמאחורי "הקללה של הינדה" מאת מנחם משגב

ערב פרוץ מלחמת העולם הראשונה מחליט וילי להשתמש מגיוס לצבאו של הקייזר האוסטרי. הוא משאיר את הינדה אשתו הצעירה ומפליג לאמריקה כדי להתבסס ולהביא אותה אליו. באותו הזמן בני הזוג אינם יודעים שהינדה כבר נושאת את בנם ברחמה.

כעבור כמה חודשים באמריקה ותחת השפעתן החזקה של אחיותיו, שמלכתחילה התנכרו לזיווג שבין אחיהן בעל הכישרון להיות אומן רהיטי קודש ובין הינדה. שולח וילי מאמריקה להינדה שבצ'רנוביץ מסמך גט חד-צדדי. באירופה של מלחמת העולם הראשונה רועמים התותחים על הינדה הכורעת ללדת. היא כואבת ונטושה עם דניאל הפעוט בזרועותיה מזה והדי המלחמה העולמית הראשונה סביבה מזה. במר לבה עליה היא משלחת קללות בבעל שזנה אותה. ליסה, בת השכנה, שומעת את הקללות. לימים תיהפך לכלתה של הינדה ותדרוש מדניאל – בנה של הינדה וילי – לאמץ שם משפחה אחר.

בנקודה זו נפרדים שני ענפי המשפחה, וכל נצר מתפתח בתנאים שונים. אלה שנותרו באירופה משתקמים וחיים את התקופה הקצרה עד לפרוץ מלחמת העולם השנייה ושואת היהודים. במחנות המוות נספים רוב בני משפחתה של הינדה והיא בתוכם, ורק בנס נותר דניאל בנה בחיים. אצל השכנים, ליסה כלתה המיועדת של הינדה ואביה הם הניצולים היחידים. הזוג הצעיר נישא ומגיע בסופו של דבר לישראל דרך המחנות בקפריסין.

בינתיים, באמריקה וילי נושא לאישה את רבקה - הבן, הנרי, שנולד מנישואיהם נדבק בחיידק הפוליו ונהפך למשותק במחצית גופו. אמו מתה שלוש שנים אחר כך מסיבוך של דלקת ריאות. דומה שקללותיה של הינדה מתממשות. וילי, שנותר עם פעוט חולה פוליו ללא אם, נושא את אשתו השלישית – פאני, המטפלת בבנו הנכה ויולדת לו עוד שני בנים.

בשהותם במחנה פליטים בריטי בקפריסין ליסה יוזמת פנייה לארגונים לחיפוש קרובים ומשיגה את כתובתו של אבי בעלה – וילי - באמריקה. היא כותבת לו מכתב ארוך ומפורט על הקורות את בנו מאז נולד ועד שנישא לה בימים אלה, וכיצד איבד את אמו ואת כל משפחתו והצליח להיוותר בחיים. הם זוכים לקבל מכתב תשובה מפתיע. וילי מביע חרטה על מעשהו בעבר. הוא מחבק בחום את דניאל בנו ואת ליסה כלתו. הוא אפילו מצרף כמה דולרים, אף שלדבריו גם מצבו הכלכלי אינו טוב, ומבטיח שלא ינתק עוד את הקשר וימשיך לתמוך ולסייע להם ככל שרק יוכל, אולם מבלי לשתף את משפחתו השלישית בגילוי, לא את רעייתו ולא את שני בניו הצעירים. רק בנו, הנכה, מאשתו השנייה, מובא בסוד הגילוי המשפחתי ומברך עליו. דניאל וליסה מגיעים לישראל ומשתקעים בה. נולדים להם שני צברים - גידי ותמי. הם גדלים כישראלים גאים בארצם ופטורים מנטל החרדות שהוטמעו בנפש הוריהם אחרי ששרדו את אימי השואה. בישראל שוב חווה משפחת גורן מלחמות, אך הפעם כאזרחים גאים במדינה שיוודעת כיצד להגן על עצמה.

עם וילי האבא בארצות הברית מתקיים קשר מכתבים קבוע. אך לדניאל לא מספיקה ההכרה של אביו ושל אח אחד. לימים, כאשר גידי יגדל וישלוט באנגלית, יוביל הוא את הקשר עם הפלג האמריקאי ואפילו יארח בארץ את לסלי – בתו של הנרי, האח הנכה. אך מדי פעם בפעם כאשר ניסה ליצור קשר עם שני האחים האחרים של אביו, נענה שהם אינם מעוניינים. גם גידי, הדמות שלי, מנחם משגב, בספר, אינו מצליח להבין מדוע מעדיפים האחים להתעלם מקיומו של אחיהם החי בישראל, והתסכול והצער של דניאל אביו מכעיסים אותו מאוד.

ערב מלחמת יום הכיפורים נושא גידי את חן לאישה. בצאתו למלחמה הוא משאיר בבית את חן רעייתו חובקת את גלית - בתו הבכורה. בתום המלחמה יסיים את לימודיו באוניברסיטה ויתקבל לעבודה ב"מוסד". בתפקידו בתחום הטרור הבינלאומי נשלח לאירופה ומשם גם לארצות הברית במעקב אחרי טרוריסט. המצוד מסתיים במרכז קהילתי גדול במיאמי. בסיוע ה-FBI נמנע האסון. במהלך המבצע, בצירוף מקרים מופלא פוגש גידי את בן דודו האמריקאי, רופא, בן אחד האחים של המתנקדים של אביו. נרגשים הם מבטיחים לשמור על קשר.

אני, מנחם משגב, הנכד של וילי, חייתי את הכאב והתסכול שהיו מנת חלקו של אבי כל חייו שלא חדל לערוג לקשר עם המשפחה ולכמוה למשפחה גדולה שכה חסרה לו אחרי השואה. זכיתי להשלים את המשימה ואבי שמת בשיבה טובה, זכה לאיחוי קרעי המשפחה.

אני רואה בספר שכתבתי ערך היסטורי חינוכי לקורא באשר הוא, על ידי היחשפות לספר שעלילתו כמו פרי הדמיון, אך בעצם הוא עוד סאגה משפחתית אמיתית, חוצה דורות ויבשות אשר התרחשה במשפחה יהודית במאות העשרים והעשרים ואחת בצל המלחמות.

אני מאחל לקוראי ספרי "הקללה של הינדה" את ההנאה שחשתי אני כאשר כתבתי אותו.

"זיכרון בסלון"

מהו "זיכרון בסלון"?

רעיון המפגשים בערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה – "זיכרון בסלון" – נולד מתוך ההבנה שהזיקה שלנו, הדור השלישי, ליום הזיכרון לשואה ולגבורה הולכת ונחלשת. בין הטקסים הממלכתיים לצפייה המסורתית בטלוויזיה אנחנו מתקשים למצוא את הדרך המתאימה לנו להתחבר. אנו מאמינים שיום הזיכרון לשואה ולגבורה יכול להיות מצפן להתנהגות ערכית ומוסרית בישראל היום, שנת 2014. "זיכרון בסלון" מציע דרך אחרת, אישית וישירה, נגישה ומותאמת המאפשרת להקשיב, לחשוב, להשתתף ולהתחבר ביום הזה.

איך זה עובד?

"זיכרון בסלון" הוא מפגש בערב יום השואה בסלון הבית בין חברים ומוזמנים המחבר בין זיכרונות משם לתכנים שלנו כאן ועכשיו. במפגש מתקיימים שיחה עם איש עדות, שירה אומנותית, קריאת קטעים שונים, הקרנת סרטון ודיון בהנחיית המארח. מבנה זה של ערב "זיכרון בסלון" התגבש במאות בתים בשלוש השנים האחרונות. אך אין זה אלא המלצה חמה בלבד. תוכנית הערב ובחירת התכנים הן שלכם.

ככה אנחנו עושים את זה:

חלקו הראשון של הערב בנוי משיחה עם איש עדות בבית המארח. הוא משתף את הנוכחים בזיכרונותיו. עדות אינטימית בערב ביתי כזה שמה את איש העדות במרכז ומאפשרת לאורחים לשאול שאלות אישיות וכנות. לאחר שיחה עם איש העדות עוברים ל"אתנחתא" אומנותית. בחלק זה אפשר לקרוא שיר, לנגן, לספר סיפור, להקרין סרט קצר או לשיר שירה בציבור. החלק האומנותי כמו מפיג את המתח והמועקה אשר מן הסתם נוצרו בקרב הנוכחים עקב העדות, והוא חוויה מעשירה בין העדות לדיון. מומלץ להציע לאורחים להשתתף ולהכין משהו משלהם. החלק האחרון הוא הדיון, וזה מאפשר להיחשף ולהתבונן בצורה מעמיקה בשואה, בלקחיה ובהשלכותיה מתוך הסתכלות על העולם ועל ישראל בימינו, וכן עלינו כבני אדם. ההזדמנות של כל אורח לשוחח על הנושא מרגשת וחשובה. מי שהשתתפו בעבר ב"זיכרון בסלון" הגיבו תגובות נרגשות על כך. אנחנו מציעים למנחה הדיון מערכים מגוונים, וכל אחד יכול למצוא מביניהם את הנושא המתאים לו ביותר לשיחה. הרעיון ל"זיכרון בסלון" נולד בסלון אחד לפני ארבע שנים. הייתה זו חוויה של פתיחות והאורחים הרגישו שעשינו משהו נכון. בכל שנה אנחנו מתרגשים לגלות שעוד ועוד בתים בארץ ובעולם בוחרים ב"זיכרון בסלון" כדרך נוספת, חשובה, משמעותית וראויה להעלות את זיכרון השואה ולהתייחס אליה.

כל אחד יכול לערוך ערב "זיכרון בסלון". זה פשוט, קל ואנחנו כאן לשירותכם.

צוות "זיכרון בסלון" יסייע לכם בארגון הערב ובבניית תכניו. חברים מוזמנים להתארח בערבי "זיכרון בסלון" כאנשי עדות ולשתף אותנו בסיפורם האישי.

מרכזת הנושא היא הגב' נעמי קורנברג, יושבת ראש סניף יש חולון בת ים,

טלפונים: 054-6312844, 03-5050234.

את כל הפרטים תוכלו למצוא באתר "זיכרון בסלון": WWW.ZIKARONBASALON.COM

ZIKARONBASALON@GMAIL.COM / זיכרון בסלון בפייסבוק

מי מכיר מי יודע?

בחברת הקודמת של עמותת יש הושק מדור "מי מכיר, מי יודע"?

מטרתו לאפשר לחברות ולחברים בעמותה לאתר חברות וחברים שהקשר עמם אבד במשך השנים ואולי ללמוד מה עלה בגורלם.

בחיפוש הראשון ביקשה רלי רובינזון מחיפה לאתר את חברתה יהודית דויטשמן ששירתה אתה בצה"ל. גם יהודית דויטשמן הייתה ילדה ניצולת שואה מפולין ולאחר עלייתה לארץ גדלה אצל בני משפחתה בקיבוץ גן שמואל.

חברת עמותת יש התקשרה לרלי וסיפרה לה על היכרותה עם יהודית דויטשמן.

כן הביאה לידיעתה של רלי כי חברתה משכבר הימים הלכה בינתיים לעולמה. יהי זכרה ברוך.

חברות וחברים מוזמנים לנסח פנייה של חיפוש/איתור על חבר/ה שהקשר עמו/ה אבד ולהעביר אותה למערכת

יש, אפשר גם באמצעות הסניף המקומי של עמותת יש. הפנייה תפורסם במדור "מי מכיר, מי יודע"?

הרי אנו, הילדים השורדים, ממשיכים לחפש...

רשימת חברי ועד המנהל ובעלי תפקידים

email	מיקוד	כתובת	פקס	טלפון נייד	טלפון	שם	תפקיד
yeshcohs@smile.net.il	6527622	*נא להתקשר לקבוע פגישה רח' יהודה הלוי 143, תל אביב ת.ד. 51426, תל אביב		במשרד ירי ב'ד, 930-1630 טלפוניות ימי א"י, ג'ה, 10-1600	050-8822864	אורית אנגל	משרד ארצי - מזכירה
mitgriv@012.net.il	93870	האדמו"ר מרח"ד 13/9, ורשלים	02-6511121	050-8573136	02-6514101	מרים גריינר	יו"ר ארצית
	52381	ורשלים 5, רמת גן	03-6772583	054-7380785	077-344138	רחל כץ	סגן יו"ר רכות סניפים
lobeluzi@gmail.com	3448627	צפריריים 24, חיפה	04-8107859	054-7562211	04-7107859	עדי לובל	סגן יו"ר איחועים
kochalsh@netvision.net.il	52233	נהום 16, רמת גן	073-7367432	054-6609863	03-6744731	שלמה קוחל	גזבר
navadanon@walla.co.il	69373	אבא קובנר 5, תל-אביב	03-6994201	052-3283692	03-6994201	ד"ר נאוה אפל דנון	יועצת משפטית
mgmeshu@zahav.net.il	76286	גורדון 43 א, רחובות	08-9467189	052-355329	08-9467189	מיקל משולם	רו"ח
gshaike@gmail.com	78617	שר' ירושלים 86/9, אשקלון	15386737647	050-9728830	08-6737647	שייקה גוראל	יו"ר ועדת נספים
irachiolea@hotmail.com	52511	ד'בוטניסקי 45, רמת-גן	אין	052-3686445	03-7512450	ירחם צ'יקוליה	יו"ר ועדת ביקורת
Listek.fam@gmail.com	62497	יהושע בן נון 70, תל אביב	03-6056064	054-5892095	03-6056064	חיים ליסטק	סגן יו"ר ועדת ביקורת
dorko@bezeqint.net	47261	בן חיים 81/2, רמת השרון	03-5491335	052-2744719	03-5491335	עודד אמרנט	יו"ר ועדת תרומות
Fidel@3@gmail.com	79805	רח החיטה 102, נפר אחים	אין	052-4615818	03-5015704	אלי פרדמן	יו"ר ועד אינטרנט ומחשבים
Brappa5@gmail.com	52537	גן בעיר, ד"ר כהן 12, רמת גן	03-5242038	054-7662131	03-6759644	בטיה רפפורט	יו"ר ועדת רוחה ואכות חיים
haifahi@walla.co.il	34558	הפלמה 9, חיפה	אין	050-7303401	04-8246988	מיכאל קלמנוביץ	יו"ר ועדת מיצוי זכויות
yeshburg@netvision.net.il	76247	מנוחה ונולה 58, רחובות	08-9468524	054-4779930	08-9468524	יששכר אלבורג	חבר כבוד
mog@bezeqint.net	7406510	רחוב השריון 13, נס ציונה	08-9404415	052-6905506	089404415	משה גרינפלד	מפקח לאיסופה הכללית 2015
	❖	❖	יו"ר סניפים	❖	❖	❖	❖
Mandel15@bezeqint.net	78153	ת.ד. 5348, אשקלון	08-6733827	050-8654455	08-6733827	משה מנדל	אשקלון
lea@canetti.biz	77440	חמדון 51/15, אשדוד	08-8667659	050-5719143	08-8660673	לאה קנטי	אשדוד
Silashi176@gmail.com	67407	לב אבות סירקין 21330, רחובות	08-9344830	052-4458641	08-9344830	עזריאל סילשי	השפלה /רחובות
moran4857@gmail.com	38373	מה"ר י"ל 4 ת.ד. 27161, תדרה	04-6222938	058-4281039	04-6335984	מרים דוידסון	תדרה
naomikornberg@gmail.com	58385	באיליק 102, תולין	077-5150234	054-6312844	03-5050234	נעמי קורנברג	תולין / בת ים
lobeluzi@gmail.com	3448627	צפריריים 24, חיפה	04-8107859	054-7562211	04-7107859	עדי לובל	חיפה תאפון
							ירושלים
	44444	הראל 8/30, נפר סבא		054-5798573	09-7653521	שמואל כספי	נפר סבא
	44201	חטשילד 78/16, נפר סבא		052-4594553	09-7670238	אשר רינטר	מערכון איחועים
fuxyehuda@012.net.il	49613	סנטר חודד 3, פורת תקווה	03-9224831	050-5695686	03-9224831	חנה פוקס	פורת תקווה
	5238	ירושלים 5, רמת גן	03-6772583	054-7380875	077-3441389	רחל כץ	רמת גן / גבעתיים
dorko@bezeqint.net	47261	בן חיים 81/2, רמת השרון	03-5491335	052-2744719	03-5491335	עודד אמרנט	רמת השרון/ הרצליה
*Limor.alharal@dhl.com	61442	מעפילי אגוז 48/22, תל אביב	03-6737611	052-6759955	077-5175189	דאג לטוביץ	תל אביב

050-882-2864

*באר שבע, קיבוצים, ומחשבים לשאלות נא לפנות למשרד הראשי בטלפון

